

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΗ ΚΛΗΡΟΚΡΑΤΙΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΥ

ΠΕΡΙ ΤΙΝΩΝ ΒΑΡΒΕΡΙΝΩΝ ΚΩΔΙΚΩΝ

Το παρελθόν ἔτος ἐδημοσίευσεν ὁ κ. Seymour Ricci σύντομον, ἀλλὰ χρήσιμον εὑρετήριον τῶν Βαρβερινῶν ἑλληνικῶν κωδίκων, ἀποτελούντων ἐν τῶν ἀξιολογωτάτων τμημάτων τῆς βιβλιοθήκης του Βατικανοῦ¹. Περὶ τινῶν τῶν κωδίκων τούτων, εὖς ἡδυνήθην νὰ μελετήσω κατὰ τὸν παρελθόντα 'Οκτώβριον ἐν Ῥώμῃ, ἐκθέτω ἐνταῦθα πλειονάς τινας διασαρήσεις καὶ λεπτομερείας.

• Ο κώδικ 29

περιγράφεται ὑπὸ τοῦ κ. Ricci ὡδὲ²: Lexicon graecum, Dictiones sacrae scripturae a Stephano Theodorito et aliis lexicographis Cassiano et Longino philosopho expositae, Dictiones medicae et botanicae expositae, Dictiones psalmorum expositae, Iohannis Philoponi de uariis significationibus verborum, Anastasii Sinaitae definitio quorundam uerborum, Athanasii episcopi Athenarum dictiones uariae 109 ff. (a 1295), membr.

Ο κώδικ εἶναι πράγματι περγαμηνὸς, ἡ δὲ χρονολογία 1293 ή σημειουμένη ἐν ταύτῃ τῇ περιγραφῇ ἔχει δρῦῶς στηρίζεται δ' εἰς σημείωμα γεγραμμένον ἐν φ. 76⁶ τοῦ κώδικος, ἐν φὶ καὶ τὰ ἔξης: . . . Βαρνάβας δεῖται, ὃ καὶ κτήμα πέφυκεν η τῆδε βίβλος, ἥτις καὶ πέρας ειλήφει ἐν τῷ ,σωγ ἔτει . . . 'Ἐκ τῶν ἐν τῇ περιγραφῇ μνημονευομένων εἶχον ἐλκύσει ιδίως τὴν ἐμὴν

¹ Liste sommaire des ms. grecs de la Bibliotheca Barberina ἐν τῇ Revue des Bibliothèques ἦτος 12' (1907) σ. 81-125 καὶ ἐν γωριστῷ τεύχῳ (παρὰ τῷ ἑδότῃ Honoré Champion, Ἐν Παρισίοις 1907), εἰς οὓς τὰς σιλλίδας παραπέμπω καὶ τωτέρω.

² Εὐθ. ἀν. σ. 5 κ. 6.

προσοχὴν αἱ Dictiones variae τοῦ Ἀθανασίου Ἀθηνῶν. Καὶ δὴ πράγματι ἐν φ. 98^ο-104^η περιλαμβάνεται « Λεξικὸν κατὰ στιχίον τῶν εκτερομένων λέξεων εν τη βίβλῳ τοῦ αγίου αθανασίου επισκόπου ἀθηνῶν ». Καὶ ἄρχεται μὲν τοῦτο διὰ τῶν λέξεων Ἀγάμενος θαυμάσας ἐκπλαγῆς. *Ἄγαν πάν. Αγενῶς αὐθενῶς ανάνδρως, τελευτῇ οὐδὲ ὡδε· φρουρομητικὸν φυλακτικόν.* Ωλέναι χείρες βραχίονες πίχεις. Τοιαῦται συναγωγαὶ λέξεων ἐκ τῆς Παλαιᾶς καὶ Καινῆς Διαθήκης καὶ διαφόρων ἐκκλησιαστικῶν συγγραφέων δὲν εἶναι, ὡς γνωστὸν, σπάνιαι ἐν τοῖς κώδιξι τῶν βυζαντιακῶν χρόνων. Ἀλλὰ πρωτοφανῆς εἶναι ἐν τῷ κώδικι τούτῳ ἡ μνεία Ἀθανασίου ἐπισκόπου Ἀθηνῶν. Τίς οὖτος καὶ τίς ἡ ὑπ' αὐτοῦ συγγεγραμμένη βίβλος, ἐξ ἣς αἱ λέξεις αἱ ἀναγραφόμεναι ἐν τῷ Βαρβερινῷ κώδικι: Ἀθανάσιον ἐπίσκοπον Ἀθηνῶν ἔχομεν μόνον ἔνα πρὸ τοῦ δεκάτου τρίτου αἰῶνος, καθ' ὃν ἐγράφη ὁ κώδικς, Ἀθανάσιον τὸν Α' κατὰ τὸν πέμπτον αἰῶνα μεσοῦντα, ἀλλ' οὗτος οὐδὲν μνημονεύεται συγγράψας, ὥστε δυσκόλως δύναται εἰς αὐτὸν νάποδοθῆ τὸ ἐν τῷ Βαρβερινῷ κώδικι λεξικόν.

Προφανὲς εἶνε λοιπὸν, δτι τὸ ὄνομα Ἀθανάσιος δὲν φέρεται δρθῶς ἐν τῷ κώδικι ἡ τὸ ὄνομα τῶν Ἀθηνῶν ἐγράφη κατὰ λαθοῦς ἀντὶ ἄλλης ἐπισκοπῆς. Τούτο δὲ τὸ δεύτερον εἶναι καὶ τὸ πιθανότερον. Καὶ δὴ γνωστὸν εἶναι, δτι ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἀθανασίου ἐπισκόπου (πατριάρχου) Ἀλεξανδρείας φέρεται ἡ συνήθως τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίλλου φέρουσα Συναγωγὴ λέξεων κατὰ στοιχεῖον ἐν τῷ κώδικι 2617 τῆς Παρισιακῆς βιβλιοθήκης ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου πατριάρχου Ἀλεξανδρείας λέξεις ἐρμηνευμέναι». Καὶ ἡ μὲν ἀρχὴ τοῦ λεξικοῦ τούτου, ἦν ἐξέδωκεν ὁ Cramer¹, δὲν συμφωνεῖ πρὸς τὴν ἐν τῷ Βαρβερινῷ κώδικι, ἀλλὰ δὲν εἶναι ἀπίθανον, ὡς ἐν τῷ κώ-

¹ Anecdota Parisiensia. Ἐν 'Οξωνίῳ Τόμ. Δ' σ. 201 κ. ἔ.—"Αλλα περιστά-
τα ἐκ τῆς αὐτῆς συναγωγῆς ἔστι παρὰ τῷ M. Schmidt ἐν τῇ ἰσδόσει τοῦ 'Ησυ-
χίου Τόμ. Δ' σ. XLVII κ.τ.

δικι τῶν Παρισίων φευδεπιγράφως μνήμονεύεται τὸ ὄνομα Ἀθα-
σίου Ἀλεξανδρείας, τὸ αὐτὸ τοῦτο νὰ συνέβαινε καὶ ἐν ἄλλοις
κώδιξι, διάφορον περιέχουσι λεξικόν. "Οτι δὲ καὶ ἐν τῷ ἀντιβο-
λαίῳ τοῦ Βαρβερίνου κώδικος δὲν ἦτο γεγραμμένον τὸ ὄνομα
Ἀθηνᾶν δυνάμεθα νὰ εἰκάσωμεν εὐλόγως κρίνοντες ἐκ τούτου,
ὅτι ἐν αὐτῷ ἀντὶ τοῦ ϗ τῆς λέξεως αθηνᾶν ἦτο γεγραμμένον
πρότερον ἄλλο γράμμα δυσδιάγνωστον, ίσως φ. Εἶχε λοιπὸν ὁ
βιβλιογράφος τοῦ Βαρβερίνου πιθανῶς πρὸ αὐτοῦ κώδικα ἐν ϗ
ἡ λέξις Ἀλεξανδρείας ἦτο γεγραμμένη βραχυγραφικῶς ἀλ.,
εἴσι δὲ λόγος ἀμυδροῦ, ὁ βιβλιογράφος ἡρχισεν ἀναλύων τὴν
λέξην διὰ τοῦ αφ., εἰτα δ' ἐνθυμηθεὶς προχείρως τὰς Ἀθήνας,
ἔγραψεν ἀνεπιστάτως αθηνᾶν.

Ο κώδιξ 51

περιγράφεται ὑπὸ τοῦ χ. Ricci ὥδε. *Anonymi de auibus am-
phibiis piscibus et de venatione*, 88 ff (s. XVI)¹.

Ο κώδιξ, συγχείμενος ἐκ φύλλων 87 εἰς μικρὸν 8°, ἔγραψη
τὸν δέκατον ἔνδομον αἰῶνα, εἶνε δὲ λίσταν ἐρθαρμένος, τοῦ μέ-
λανος ἔνεκεν δξέων διαβρώσαντος πολλαχοῦ τὸν χάρτην. Εἶνε
δὲ ἀκέφαλος.

Η μαρτυρία τοῦ χ. Ricci, καθ' ἣν ὁ κώδιξ περιλαμβάνει
συγγραφὴν περὶ πτηνῶν τε καὶ τετραπόδων καὶ ιχθύων καὶ θή-
ρας, δὲν ἔχει ὅρθως. Μόνον περὶ πτηνῶν γίνεται λόγος ἐν αὐτῇ.
Καὶ λείπει μὲν ἐκ τοῦ κώδικος μικρὸν μέρος τοῦ πρώτου βι-
βλίου, τὸ δὲ δεύτερον ἀρχεται ἐν φ. 28² διὰ τῶν λέξεων Βι-
βλίον β'. [Λ]εκτέον δὲ καὶ περὶ τῶν ἀμφιβίων δρνίθων δοαι
τῇ θαλάσσῃ χαίρονται. Τελευτῇ δ' ὁ κώδιξ ἐν φ. 87³ ὥδε. δ
δὲ μαρρὸν αὐτοῖς κηρύντει(;) λίνον ἀπλῶσας καὶ πολλοὺς
καλύψας ἔξελκει. Τοσαῦτά μοι, κράνοστε βασιλεῦ, περὶ τοῦ βίου
καὶ τῆς ἀγρας τῶν δρνίθων ἔστιν εἰπεῖν. Διονύσιος δὲ παρὰ

¹ Liste sommaire des manuscrits grecs de la Biblioteca Barberina σ. 6.

τῆς λητοῦς ἀλλογος(;) διδαχθῆναι φησίν. Τέλος.

Ἐκ τούτων γίνεται δῆλον, ὅτι ὁ κῶδις περιλαμβάνει τὴν τοῦ σορούτου Εὐτεκνού παράφρασιν εἰς τὰ Ἰξευτικὰ τοῦ Ὁππιανοῦ, ἐκδοθεῖσαν ἐν Κοπενάγη τῷ 1702 ὑπὸ τοῦ Ἐράσμου Winding, ἔπειτα δὲ ωκεὶ ὑπὸ τοῦ Bandini ἐν Φλωρεντίᾳ τῷ 1764 καὶ τοῦ Belin de Ballu ἐν Στρασβούργῳ τῷ 1786¹.

Μάνην τὴν ἔκδοσιν τοῦ Winding ἔχων πρόγειρον ὑπ' ὅψιν, βλέπω ἐξ αὐτῆς, ὅτι ἡ ἀντιδολὴ τοῦ Βαρβερίνος κώδικος δὲν θὰ ἡτούμενηστος, ἀτε παρέχοντός τινας ἀξίας λόγου διαφόρους γραφάς. Οὕτως ἐν σ. 86

Ἐκδ. Winding

Βαρβερίνος κῶδις

οἱ ταχεῖς ἀστραγαλῖνοι, οἵτε ἀμ-	οἱ παχεῖς ἀστραγαλῖνοι, οἱ τε
πελιῶνες οἱ κουφώτατοι, καὶ οἱ	ἀμπελιῶνες οἱ κουφότατοι καὶ οἱ
ἀσθενεῖς βουδύται, οἵτε βαρῖται,	ἀσθενεῖς βουδύται αἱ τε βαρεῖται
καὶ αἱ σῶδες, καὶ σπίνοι, καὶ	καὶ αἰσάδες, οἱ σπίνοι, αἱ τρυ-
τρυγόνες	γόνες

Ἐκδ. Winding

Βαρβερίνος κῶδις

'Αλλ' οὐδὲ οἱ καλούμενοι Θράκες	'Αλλ' οὐδὲ οἱ καλούμενοι Θράκες
ὅρνεις, οὐδὲ οἱ Δύτινοι	ὅρνεις, οὐδὲ οἱ δυκτίνοι

'Ἐν τέλει δὲ παρατηρῶ, ὅτι ἡ παράφρασις τοῦ Εὐτεκνίου δὲν ἔγνωσλογήθη μέχρι τούδε ἐπαρχῶς ὑπὸ τῶν λεξιογράφων.

Ο κῶδις III

περιγράφεται ως ἔξης ὑπὸ τοῦ x. Ricci. Imperatorum Turcicum historia (1373 - 1513), 86 ff².

Εἶναι δὲ κῶδις φύλλων 97, γεγραμμένος τὸν δέκατον ἔκτον

¹ Πρόλ. καὶ περὶ τοῦ iv τῆς βιβλιοθήκη τοῦ Ἑσπεριάδου κώδικος; Y.-I.-9 Ruelle Rapport sur une mission littéraire et philologique en Espagne iv τοῦ Archives des missions scientifiques et littéraires, 3 Série Τόμ. B' (1875) σ. 497 x. i. § 14.

² "Ἐνθ. ἀν. σ. II.

αιῶνα, ἀκέφαλος δὲ καὶ κολοσσός. Καὶ ή μὲν ἀρχὴ τοῦ λίαν ἀνοεθογράφου τούτου κώδικος ἔχει ὡδεῖς (ἄνωθεν ἐν τῇ φράσει μουροῦται) ἐξεύρης ἐδιάβη διοῦ δὲν τὸ δλπήζαραι καὶ δὲν εἶχαν τὸ κάμι καὶ ἐπαραδόθησαν καὶ εκὶ ἥβρε τὸν νίδν του τὸν Σαοῦς καὶ τὸν ἐπιασε Σωτανὸς καὶ ἐπηάσε τα παληκαρόπονλα διοῦ ειταραι σημτοσφῆμα του... τότε δὲ βασιλεὺς ἐπηάσε καὶ αὐτὸς τὸν νιόν του τὸν Αἰδοδόνικον καὶ ἐξεμάτησε ξέδι...

Ἐν δὲ φ. 13^ο ἀναγινώσκομεν· Τέλος τοῦ βασιλέος σουλτάνου Μονράτι βασιλέος τῶν Τουρκῶν.

Ἐν δὲ φ. 14^ο Μπαγιαζίτης. Οςάντι ἀπόθανε δ σουλτάνου Μονράτης ἐκάθησε ύστην βασιλείαν δ νίος αυτοῦ δ Μπαγιαζίτης. Εν δὲ φ. 95^ο. Υἱοὶ τοῦ σουλτάνου Σαιλήμη. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ σουλτάνου Μπαγιαζίτης ἐκάθησαν ύστην βασιλήαρ δ νίος του δ σουλτάνου Σαιλήμης ύστον 1512... Τελευτᾶ δὲ δ κῶδιξ κολοσσός, ἐν φ. 97^ο διὰ τῶν ἔξης, ἀμι δ Σαιλήμης ἐγρήκισαν την επηβούληαν τον πασαδον τον εδικό του καὶ ἐγιρεψαν...

Ἐκ τῶν ἀποσπασμάτων τούτων γίνεται δῆλον, δτι οὔτε πρὸς τὴν Ἐκθεσιν γρονικὴν οὔτε πρὸς τὸν Ψευδοδωρόθεον ἀνταποκρίνεται δ κῶδιξ οὗτος, καὶ κατὰ ταῦτα είναι ἄξιος ιδίας μελέτης.

Ο κῶδιξ 146

περιγράφεται ὑπὸ τοῦ κ. Ricci ὡδεῖς· Romanorum et Graecorum Imperatorum chronicon a Caio ad Baldwinum uersibus politicis, Constantinopolitanorum Patriarcharum chronicon uersibus politicis, 214 ff.

Γεγραμμένος τὸν δέκατον ἑβδομόν αιῶνα, σύγκειται ἐκ φύλλων 193. Καὶ ἀρχεται μὲν ὡδεῖς·

εἴτα κατέσχε τὸ κράτος τῶν Αύσσων
Γάλος ἐπίκουρος ἦ σατὰν τρόπον
ὑπὲρ φύσιν βρότειον αὐτὸν σεμνύνων,

τελευτῆς δὲ ὥδε ἐν φ. 193^α

τῷ πανσθενουργῷ θαυματουργῷ διεπότη
μετὰ προπομπῆς βασιλικῆς καὶ κρότων
εἰκόνος χαίρων εἰς ἀνάκτορον μέγα.

Κατὰ ταῦτα ὁ κῶδις περιέχει τὸ ἔμμετρον Χρονικὸν τοῦ Ἐφραίμιου, ἀργότενον ἀκέραλον δπου καὶ ὁ *Vaticanus Graecus* 1013, ὁ μόνος μέχρι τοῦδε γνωστός. ἐξ οὗ καὶ ἐξεδόθη ἐν τῇ Βυζαντίῳ. Δὲν εἶναι δὲ ἀπίθανον νὰ εἶναι ὁ Βαρβερίνος κῶδις ἀντιγράφον τοῦ Βατικανικοῦ, τοῦθ' δπερ δὲν ηύχαιρησαν εἶναι.

Ο κώδιξ 219

περιγράφεται ὑπὸ τοῦ κ. Ricci διὰ τῶν ἔξῆς· *Manuelis Palaeologi opuseula XIII*, 180 ff².

Εἶναι δὲ ὁ κῶδις οὗτος γεγραμμένος τὸν δέκατον πέμπτον αιῶνα καὶ περιέχει ἀναλυτικότερον τὰς ἔξης συγγραφὰς Μανουὴλ Παλαιολόγου, ἔξεταστέας ἐν παραβολῇ πρὸς τὴν εἰδικὴν περὶ τοῦ βίου καὶ τῶν συγγραμμάτων τοῦ αὐτοκράτορος τούτου συγγραφὴν τοῦ Berger de Xivrey³.

1 (φ. 1^α). «Τοῦ εὐτεβεστάτου καὶ φιλοχρίστου βασιλέως Μανουὴλ τοῦ Παλαιολόγου στίχοι πολιτικοὶ . . . »

Ἄργ. Ὅποι πιέσθησαν τοῖς φύσιν τοῖς εὖ φρονοῦσι.

2 (φ. 9^α). «Τοῦ αὐτοῦ συμβουλευτικὸς πρὸς Θεσσαλογικεῖς ἡνίκα ἐποιεῖται».

3 (φ. 14^α). «Μελέτη πρὸς μέθυσον».

Ἄργ. Ἀνήρ τις οἶνῳ χάροι.

4 (φ. 29^α). «Τοῦ αὐτοῦ πανηγυρικὸς περὶ τῆς τοῦ βασιλέως καὶ πατρὸς ὄγειας».

¹ "Ενθ. ἀν. σ. 13.

² "Ενθ" ἀν. σ. 17.

³ Mémoire sur la vie et les ouvrages de l' empereur Manuel Paléologue ἐν τοῖς Mémoires de l' Institut de France. Académie des inscriptions et belles lettres Tόμ. ΙΘ' (1853) μέρ. β' σ. 1-201.

"Αρχ. Χαίρων χαίρονσιν ὅμην, ὁ μὲν δρες Ῥωμαῖοι.

5 (φ. 36^c). «Τοῦ αὐτοῦ κύριος Ἀλεξίψ τῷ Ἰασόπῃ».

6 (φ. 50^b). «Τῷ Ἀσάνῃ κύριος Ἄνδρεψ».

"Αρχ. Τὸ εὖαπίκης ψύχος προσβαλόν.

7 (φ. 53^c). «Ἐπιστολαι τοῦ αὐτοῦ».

Εἶναι τὸ διλον ἔξι, ὃν α' «Τῇ ἀγίᾳ δεσποίνῃ καὶ μητρί».

"Αρχ. Άλοσσιν πάλιν διὰ χρησμοῦ. Εἰδ' ἀνεπίγραφος. "Αρχ.

"Ἐγώ καὶ δυοις τὰ πρῶτα.

Κατὰ ταῦτα ὁ κῶδιξ οὗτος εἶναι κατὰ δύο ἐπιστολὰς πλουτιώτερος τῆς ἐκδόσεως τοῦ Legrand¹, ἐν ᾧ δὲν εὑρίσκεται ἡ τελευταία τῶν ἐν τῷ Βαρβερινῷ. Δὲν εἶναι δ' ὅμως ὁ κῶδιξ οὗτος ὁ κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Montfaucon² ἐν τῷ Βατικανῷ εὑρισκόμενος καὶ περιέχων τὰς ἐπιστολὰς τοῦ αὐτοκράτορος. Τοιοῦτος κῶδιξ δὲν εὑρέθη ἐν ταῖς διαφόροις συλλογαῖς Ἑλληνικῶν κωδίκων τοῦ Βατικανοῦ³, ἡ δὲ συλλογὴ τῶν Βαρβερινῶν κωδίκων μόλις πρὸ τριετίας περιῆλθεν εἰς τὴν βιβλιοθήκην ἑκείνην.

8 (φ. 90^b). «Τοῦ αὐτοῦ ἀτινα συντομίαν ἄγει καὶ εἰρήνην ἐν ταῖς βουλαῖς».

9 (φ. 91^a). «Τοῦ αὐτοῦ προοίμιον Ἀντήνορος πρὸς Ὁδυστέα πρεσβεύοντα μετά Μενελάου ὑπὲρ τῆς Ἐλένης».

"Αρχ. Τὸ μὲν πρὸς Μενέλεων.

10 (φ. 91^b). «Δέησις κλυδωνιζομένων ἥ καὶ ἀπλῶς θαλαττευόντων συντεθεῖσα ἐκ τῶν τῆς δαυιτικῆς βίβλου ψαλμῶν».

11 (φ. 92^a). «Τοῦ αὐτοῦ πρὸς τινα πάνυ ἀμαθῆ καὶ πλειστα φληναρφοῦντα».

"Αρχ. Ἀκριτόμυθε Θερσίτη
δος βοᾶς μὲν μάλιστα γε
σιωπᾶς δὲ ἥκιστα γε.

¹ Lettres de l' empereur Manuel Paléologue. Ἐν Παρισίοις. 1893.

² Bibliotheca bibliothecarum Tōp. A' σ. 11.

³ Legrand ἡθ' ἀν. σ. VIII.

12 (φ. 93^a). «Προθεωρία συντεμωτάτη».

Ἄρχ. Τόδε τὸ σύγγραμμα οὐκ ἀνικροῦ κατὰ Λατίνων ὑφάνθη.

13 (φ. 93^b). «Λατίνου τινὲς οἰκοδύντος ἐν τοῖς προχατείοις τοῦ Παρυσίου...»

14 (φ. 94^a). «Τοῦ αὐτοκράτορος τῶν Ῥωμαίων Μαγουῆλ τοῦ Παλαιολόγου πρὸς ταῦτα λόγος ἀπολογητικός».

Τελευτὴ χολοθύνη ἐν φ. 180^b ἐν τῷ κεφαλαίῳ «Οτι ὑπὲρ τάξιν ἡ Τριάς καὶ τὸ θεῖον ἀσχηματίστον» διὰ τῶν λέξεων· λέγω δὴ τὸ διαιρέσεις δὲ χαριομάτων εἰσὶ· τὸ δὲ αὐτὸ πνεῦμα...

Ο κῶδις 279

περιγράφεται ὡς ὑπὸ τοῦ κ. Ricci· *Carmina graeca anonymi, Ioannis Geometrae, Urbani VIII. Leontis Allatii, eiusdem; eiusdem, eiusdem, anonymi, P. et F. Arcudii, Iosephi Bonfadii, Johannis Matthaei Bustronii, Iohannis Matthaei Cario-phyli, Josephi Carpani, Henrici Dormalii, Panteleemonis Ligaridi, Nicodemi Thessalonicensis, Fabii Oliuadisii, Dionysii Petavii, Simonis Porci, Gregorii Porci, Neophyti Rhodini (pleraque manu Allatii)*, 312 ff¹.

Ο κῶδις, συνιστάμενος ἐξ ἐπιστολῶν αὐτογράφων ὡς τὸ πλεῖστον καὶ χωριστῶν χαρτίων σχήματος 4°, συνερραμμένων ἐπὶ τὸ αὐτὸ, περιέχει πλὴν ἐπιστολῶν τινῶν τοῦ Λέοντος Ἀλλατίου, πλειόνων δὲ τοῦ Φραγκίσκου Ἀρκουδίου καὶ ἄλλων ἐπιγράμματα εἰς τὸν πάπαν Οὐρβανὸν καὶ Φραγκίσκον τὸν Βαρβερινόν. Ἐν δὲ φ. 150^a. 152^a περιέχεται ἡ τοῦ Ματθαίου Καρυοφύλλη «Μονῳδία ἐπὶ ταῖς συμφοραῖς τῆς δυστυχοῦς Ἑλλάδος»², ἀρχομένη διὰ τῶν στίχων

¹ "Ενθ" ἀν. σ. 21 κ. 5.

² "Ιδε περὶ κώδικος Νέον Ἑλληνοργήματα Τόμ. Ε' σ. 195, 226.

·Ω γένος δυστυχέσσατον καὶ τεταπεινωμένον
γένος τὸ πρὸν ὑπέρλαμπρον καὶ νῦν ἔζοφωμένον
καὶ τελευτῶσα ωδε¹

Νικόριος, Διόςκη πος, "Ἄρειος καὶ Καλβίος,
ἀνάθεμα, καὶ οἱ Γραικῶν νῦν ἀληθής καρκίνος.

Η αὐτὴ δὲ μονῳδία, δι' ἄλλης χειρὸς γεγραμμένη, ἐπανα-
λαμβάνεται καὶ ἐν φ. 153^α-156^α. Ἐπονται δ' ἐπιγράμματα
τοῦ αὐτοῦ Καρυορύλλη εἰς Μαρατον Βαρβεριῶν, πρὸς δὲ τού-
τοις ἐπιγράμματα Παντελεήμονος Λιγαρίδου τοῦ Χίου (φ.
214^α-214^ε) ως καὶ στιχούργημα Νικοδήμου Θεσσαλονίκης
τοῦ Παρίου περὶ Ἱερουσαλήμ καὶ τῶν σταυροφοριῶν ἐκ στί-
χων πολιτικῶν 168, ὃν ἡ ἀρχὴ

'Ἐκ τῶν πραγμάτων γίνονται τῶν πόλεων αἱ δόξαι
καὶ ἐξ αὐτῶν τ' ἀνάπολιν γεννᾶται τὸ οἰμῶναι.

Τὸ αὐτὸ δὲ στιχούργημα ἐπαναλαμβάνεται καὶ ἐν φ. 215^α-219^α
δι' ἄλλης χειρός. Ἐπεται δ' ἐν φ. 221^α-229^α τοῦ αὐτοῦ πρα-
γματεία ἐντῇ δημώδει γλώσσῃ γεγραμμένη «Περὶ τοῦ θανάτου
Τιμοθέου τοῦ Πατριάρχου». Τὰ δὲ φ. 311^α καὶ 312^α περιλαμ-
βάνουσι δύο αὐτόγραφα ἐπιγράμματα τοῦ Νεορύτου 'Ραδίνο^α»)
«Εἰς εἰκόνα τοῦ σοφωτάτου καὶ παναρίστου ἀνδρὸς κυρίου
Λουκᾶ τοῦ 'Ολσθενίου· β') «Εἰς τὴν κομψοτάτην τοῦ πανα-
ρίστου καὶ σοφωτάτου κυρίου Λουκᾶ τοῦ 'Ολσθενίου βιβλιο-
θήκην ἐπίγραμμα». Ολσθένιος δὲ εἶναι ὁ γνωστὸς Γερμανὸς
φιλόλογος Holstein (Holstenius) 1596-1661.

Ο καθάρις 280

περιγράφεται ως ἕξῆς ὅπὸ τοῦ x. Ricci Epistolae graecae
XXVI saec. XV-XVII P. Bembi (autogr.), Antonii Eparchi
(autogr.), Prosperi Martinengi (autogr.), Maphaei Barberini,
Clementis XI et aliorum, 55 ff¹.

¹ "Ἐνθ" ἐν. σ. 22.

Περιλαμβάνει δ' αύτογράφους επιστολάς τοῦ δεκάτου πέμπτου καὶ δεκάτου ἑκτου ἀιῶνος ἀξίας ἐν γένει προσοχῆς καὶ τινας συμβαλλούσας εἰς τὴν μὴ γραφεῖσαν μέχρι τοῦδε ιστορίαν τῆς Βαρβερινῆς βιβλιοθήκης. Διὸ ἔκριν' αὐτὸν ἀξιολυτικῆς περιγραφῆς.

1 (φ. 1^a). Πέτρου Βέμβου ἐπιστολὴ Δημητρίῳ Μόσχῳ, ἀπὸ 1 Ιανουαρίου 1493, ἐκδεδομένη ἐκ τοῦ αὐτοῦ τούτου κώδικος ὡπό τοῦ κ. Piccolomini¹. "Αρχ. Περὶ μὲν τῆς ἡμῆς ἀποδημίας.

2 (φ. 3^a). Ἀντωνίου Ἐπάρχου Πέτρου Βέμβου Ποσειδεῶνος θ^η ισταμένου αφλζ^ω. Ἐνετίθεν. "Αρχ. "Ωςπερ αἱ μέλιτται.

3 (φ. 4^a). Τοῦ αὐτοῦ τῷ αὐτῷ. Ποσειδεῶνος εἰκάδι αφλζ^ω Ενετίθεν. "Αρχ. "Οναϊ τῆς φιλανθρωπίας.

4 (φ. 7^a). «Τῷ θεοφίλεστάτῳ καὶ μεγαλοπρεπεστάτῳ Ἀντωνίῳ καρδιναλίῳ τῷ τῶν Καράφων χαίρειν... Πρόσπερος Μαρτινέγγιος ὁ τῆς ἀγίας Ιουστίνης τῆς ἐν Παταβίῳ μοναχός. "Αρχ. "Η σου ἐπιείκειά τε καὶ πραστῆς.

"Αγευ χρονολογίας. Ὁπισθεν σημείωμα τοῦ λαβόντος.
1569. D. Prospero Martinengo.

5 (φ. 9^a). Ἀγευ διευθύνσεως. "Αρχ. Φίλτατε καὶ ἔλλογιμάτατε κύριε. Ἐν τῇ ἀπολογίᾳ σου κἀν περιττὴ τὴν σήν πρὸς ἐμὲ μεγάλην εὔνοιαν δρῶ. Ὅπογραφή «Ως ἀδελφὸς Μ. καρδινάλιος Βαρβέρινος». Ὁπισθεν Exemplar epistolę grecę script a M. Barbo Alamano.

6 (φ. 11^a). Γράμμασι κεφαλαίοις ἀγευ τόνων καὶ πνευμάτων ἡ ἐπιγραφή «Ἐξοχωτάτῳ καὶ αἰδεσιμωτάτῳ ἄρχοντι, Φραγκίσκῳ καρδινάλει Βαρβερινῷ τῆς ἀγίας φωματικῆς ἐκκλησίας μεγάλῳ χαρτοφύλακι Ἰωάννης Φραγκίσκος Ἀλβανὸς χαίρειν καὶ εὖ πράττειν». "Αρχ. "Ωςπερ τοὺς περὶ τὴν τῶν σωμάτων ἐπιμέλειαν ἡσκημένους. "Αγευ χρονολογίας καὶ ὧπογραφῆς. Οὐδὲ ὅπισθεν διεύθυνσις. Ἐγράφη τὸν ιδ' αἰῶνα

¹ Archivio Storico Italiano. Σειρὰ Ε' Τόμ. Δ' (1890) σ. 307-309.

7 (φ. 13^a). «Τῷ πολυμαθεστάτῳ καὶ ἐλλογιμωτάτῳ κυρίῳ Λουκᾷ τῷ Ὀλστενίῳ Μ^ονί ιερομόναχος ὁ Κριτόπουλος... Ἐν Ἀμβούργῳ αγκές» τῆς ήμῶν σωτηρίας ἔτει Βοηθομιῶνος δευτέρᾳ Ισταμένου ». Ἄρχ. «Ηκομεν εἰς τὴν καλήν σου πατρίδα».

8 (φ. 15^a). «Ἐξοχώτατε χύριε ν. Ἄρχ. Ὁλέγον ὅδωρο διντίδωρον. Τπογραφή» «Ταπεινὸς δοῦλος διδάσκαλος Νικηφόρος Μελισσηνὸς ὁ Κομνηνὸς τοῦ τάγματος τοῦ ἀγίου Αὐγουστίνου. Ἐκ Νεαπόλεως εικοστῇ τοῦ Δεκεμβρίου αχμβ' ». Ἄνευ διεύθυνσεως. Οὐδὲ ὄπισθεν.

9 (φ. 17^a). «Αλεξ. ο Πολλ. Λουκ. Ολστεν[ίῳ] εῦ πράττειν». Ἄρχ. Πολλὴ μὲν χάρις παρ' ἔμοῦ γε. Ἄνευ χρονολογίας.

10 (φ. 19^a). «Τῷ ... ἐμῷ αὐθέντῃ ... Λουκᾶ Λουσθενίῳ + δι ταπεινὸς Καλλίνικος ιεροδιάκονος». Ἄρχ. Τὴν μὲν βίβλον τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας Σωκράτους ἥδη κατὰ τὸ πρωτότυπον ἐπηγρώθωκα. Ἄνευ χρονολογίας. Ὅπισθεν ἡ διεύθυνσις All' illustrissimo signor Iuca lustenio Roma in cancelaria. Περιέχει καὶ ἄλλα περὶ βιβλίων. Ἀγγέλλει δὲ ὁ γράφων, δτὶ ἔμελλε νάποδημήσῃ εἰς γαλλίας.

11 (φ. 21^a). «Τῷ ἐκλαμπροτάτῳ καὶ τιμιώτάτῳ κυρίῳ Λουκᾶ Λουσθενίῳ χαίρειν». Ἄρχ. Τῇ τετράδι χάρων τῆς ἐξετάσεως τῶν μαθητῶν ἥλθεν ὁ θεοφιλῆς Ἰγκουλίς... Ιουλίου ιζ'. . . . + Ὁ ταπεινὸς Καλλίνικος ιεροδιάκονος. Ὅπισθεν αρραγίς χαρτίνη ἐπιχεκολλημένη διὰ λαγανίου (μπολινίου) κοκκίνου.

12 (φ. 23^a). Σημείωμα Ιταλικὸν Καλλινίκου μοναχοῦ κατὰ τοῦ Collegio Romano, τῶν Ἰησουιτῶν, δυςφημησάντων αὐτὸν, καὶ περὶ τῶν ἐν τῷ Κολλεγίῳ, ἐν φ συνήθως ιερούργει, κατ' αὐτὸς συμβάντων.

13 (φ. 25^a). Ἀντίγραφον αἰτήσεως τοῦ ὑπογεγραμμένου ταπεινοῦ ἀρχιεπισκόπου Ἀχαιῶν τῷ πάπᾳ Οὐρβανῷ ὁ γράφων

«τῷ αὐλί' Φευρουάριους»⁶, διὸ ἡς ἀγγέλλει, οἱ πιεζόμενοι οἱ ἐν τῇ ἐπισκοπῇ αὐτοῦ ὑπὸ τῶν Ἀγαρηγῶν χάριν ἀπελευθερώσεως ἀπὸ τῆς δουλείας αὐτῶν τόσον ἐκκλησιαστικὴ ὡς καὶ λαϊκοί... ἥλθανε εἰς τὰ ποδάρια τοῦ ἀγιωτάτου αὐτοκράτορος τῶν Γερμανῶν καὶ ἀνταμοθεικαμε των ἐκλαμπρότατων καὶ ἐνδοξότατων κύριον κύριον κοντε 'Αβαλτάμις τῶν ἀρχηγῶν καὶ προστατην τῆς ἵεραρχίας τοῦ Ἰησοῦ διὰ βοήθειαν καὶ ἐλευθερίαν τῶν ἔδικῶν μας δυστυχισμένων ἀνθρώπων Διὸ ἀπευθύνεται καὶ πρὸς τὸν πάπαν, παραχαλῶν νὰ μεσολαβήσῃ παρὰ τῷ 'Αβαλτάμι.

Τὸ ἀντίγραφον τοῦτο εἶνε γεγραμμένον προφανῶς ὑπὸ Φράγκου, δεῖτις ἐνθα τὸ ἀντίγραφον τῆς ὑπογραφῆς ἐτημείωσε τάδε· μονοκογχίλα διὰ προσόντος καὶ χρύσας ἄμμου.

14 (φ. 27^a). Μετάφρασις λατινικὴ τῆς ἀνωτέρω αιτήσεως ἐν σχεδίῳ.

15 (φ. 29^a). Αιτησίς πρὸς τὸν πάπαν Οὐρβανὸν Η' Ἰωσὴφ Αιγυπτίου ἐλθόντος εἰς Ρώμην καὶ ζητοῦντος νάνατεθῆ αὐτῷ ἡ γραφὴ τῶν ἀραβικῶν βιβλίων τῆς βιβλιοθήκης. Γεγραμμένη ἐλληνιστὶ καλλιγραφικῶς μὲν, ἀλλ' ἀνορθογράφως. Ἀρχ. Μακαριώτατε καὶ παναγιώτατε πατήρ καὶ δεοπότης ἡμῶν Οὐρβάρος η'. Ἄνευ χρονολογίας.

16 (φ. 31^a). Αιτησίς πρὸς τὸν καρδινάλιον Βαρβερίνον βουλγαριστὶ γεγραμμένη τῇ 30 Αὐγούστου 1622, φέρουσα ὄπισθεν τὴν ἐξῆς περίληψιν· Petro Chiprovatio Zilisna, Copilanatio e Clisura ed li catholici di Bulgaria suppleano S. S. à dar il titolo d'Archivescovo al Vescovo Loro frà Petro vescovo di Sardi o di Soffia... Ἐπεγράφη ἐπ' αὐτῆς ὄπισθεν· A. Monsignor Vescovo di Soffia che si contenti di interpretarla. Φέρει δὲ ὄπισθεν καὶ σφραγίδα χαρτίνην ἐπὶ λαγανίου.

17 (φ. 33^a). «Καρδιναλίῳ Βαρβερίνῳ Γαβριὴλ ἀρχιεπίσκοπος Μηθύμνης» ἐκ τῆς ἀγίας Σοφίας ἐκτῇ δέκα μηνὸς Ἰανουαρίου τοῦ σωτηρίου ἕτους αὐλέ. Ἀρχ. Ἐπειδὴ ἡ δο-

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΚΛΙΜΑΚΩΝ

καμῆς θεοῦ ἡ συνεργία τοῦ ἀντικειμένου... Γράφει δὲ κατωτέρω,
ὅτι ἀντικρὸν τῆς Κανταντινοπόλεως ἐν τήσσαρι τοῖς καλούμενης
Χάλκη ἔσι εἰς μονὴν τῆς ἁγίας Παρθένου ἐν ᾧ θάπισται οἱ
Πατριάρχαι· ἐν αὐτῇ τῇ μονῇ εὑρίσκεται βίβλος μέμβρανος
ἔχοντα πριάκοντα διμήλιας ἀγίων Πατέρων εἰς τὰς ἑορτὰς τῆς
ἁγίας Θεοτόκου· ἥτινα βίβλον ἀπέγραψα ἐγὼ μετεπιμελείας
διὰ χρυσοῦ καὶ λαζούρου τοὺς τίτλους καὶ κεφάλαια, φιλίᾳ
φρεδόμενος τοῦ πρέοβεως τῶν Κελτῶν κυρίου Σαλλινάκ· ἐν ᾧ
γράφω τὸ ἔτος τῆς παλαιότητος τῆς βίβλου καὶ τὸ ἔτος διὰντεροῦ
ἔγραψα· ἐκείνου δ' ἀποθανόντος, ἐμεινεν ἡ βίβλος εἰς τοὺς
Πατέρας Ἰησούντας· ἦν εἰ βούλεται ἡ ἔξοχότης σου, γράψαι
προστακτικῶς ἀγαγεῖν ἡ πέμψαι αὐτὴν ἐν Ῥώμῃ, ἵστιν ἀξία
διὰ τὴν σὴν βιβλιοθήκην· οὐ γάρ εὑρίσκονται πᾶσαι αἱ διμήλιαι
ἐκεῖναι ἐν τῷ τύπῳ· ἐν τῷ μεταξὺ τοίνυν, ἵστι μία διμήλια τοῦ
ἀγίου Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας, ἦν εἶπεν ἐν τῇ ἐν Ἐφέσῳ οἰ-
κουμενικῇ ἀγίᾳ συνύδω· εἰς ἀπάντησιν τῶν ἀγίων Πατέρων,
εἰς ἐγκώμιον τῆς ἁγίας Παρθένου, καὶ εἰς κατάκρισιν τοῦ
Νεοτορίου· ἀρχεται οὖν οὗτοις· Φαιδρὸς ήμεν δὲ λόγος καὶ
χάριτος ἐμπεπλησμένος...

18 (φ. 34^a). Λατινικὴ μετάφραστις τῆς αὐτῆς ἐπιστολῆς.

19 (φ. 37^a). Ἐπιστολὴ «Καρδιναλίῳ Παρμπερίνῳ» τῶν
μοναχῶν τῆς Πάτμου. Στέλλουσιν εἰς Ῥώμην τὸν ιερομόνα-
χον Ἰάκωβον Πάγχαλον καὶ τὸν θσιώτατον ἐν μοναχοῖς Ἱερό-
θεον Βιτάλην, ἵν' ἀναφέρωσι πρὸς τὴν μακαριότητα τοῦ ἀρρού
ἀρχιερέως τὰς ἐπηρείας τὰς πᾶσαν ὑπερβολὴν νικώσας ἃς τῷ
ἐνεστῶτι χρόνῳ ἐν τοῖς τῆς Μελίτης πλοίοις πεπόνθαμεν· λίγ-
ψεοθαί δὲ καὶ ἔξονσίαν ὡς δυνηθῆναι πωλῆσαι τοὺς οἶκους οὓς
ἐν Σικελίᾳ παρὰ τοῦ παρελθόντος (τῆς προσκαίρου ζωῆς) Γε-
ωργίου τοῦ Ρεφελίνου πεκτήμεθα καὶ γράμμα τὴν τῆς ἐπιφο-
πικῆς ἔξονσίας ἔχον σοι κομίζοντας· δέξαι τοιγαροῦν αὐτοὺς
εὐμενῶς, καὶ ἀξιώσειας χεῖρα βοηθείας δοῦναι αὐτοῖς· τοῦτο
μὲν διὰ γραμμάτων τῆς αὐτοῦ παναγιώτητος, τοῖς δύνμασι τῶν

ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006
Σ. II

τανάρογων (κομίζουσι γάρ καὶ ταῦτα πρὸς ὑμᾶς) ἐπιφερομένους, ἐφ' ω̄ μὴ τὸν ἵερὸν χῶρον τοῦτον ἔρημον καταληφθῆναι, καὶ τοῖς ἀλλοτοσιῖς καὶ ἔχθροῖς τῆς τῶν Χριστιανῶν πίστεως καταπάτημα γενέσθαι συγχωρηθῆναι· τοῦτο δὲ καὶ διὰ γραμμάτων αὐτῆς πρὸς τοὺς Χριστιανούς προτρεπτικῶν ... τέλος πάντων καὶ γραμμάτων ἀποφασιστικῶν τοῦ πωλῆσαι τοὺς ὅηθέντιας οἶκους... αὖλγ' Μαρτίου μέ.

Τούτη τοιούτη θεωρία τούτης της ιερομόναχος καὶ καθηγούμενος μονῆς Πάτμου. Οπισθεν σφραγίς κοκκίνου βουλλοκηρίου ἐντελῶς ἐφθαρμένη καὶ ἀδιάγνωστος.

20 (φ. 38^a). Λατινική μετάφρασις τῆς αὐτῆς ἐπιστολῆς.

21 (φ. 41^a). «Γαβριὴλ τοῦ Μηθύμνης» τῷ ἔξοχωτάτῳ καὶ αἰδεσιμωτάτῳ μοι χυρίῳ χυρίῳ καρδινά¹ Βαρβερίνῳ. Ἀρχ. Ἐπειδὴ τῇ ἐνδεκάτῃ τοῦ ἐνεστῶτος ἔγραψα τῷ μακαριωτάτῳ πατρὶ περὶ τῶν διγάμων καὶ τῇ σῇ ἐξοχότητι περὶ τῆς τῶν κληρικῶν ἀγροίας, ἐπελαθόμην ἔτερά τινα ... Ἀπὸ τῆς ἀγίας Σοφίας τῆς τῶν Βισινιανῶν Δεκεμβρίου τετάρτη φεύγοντος τοῦ σωτηρίου ἔτους αὐλδ'.» Ἀνωθεν τῆς χρονολογίας δι' ἄλλης χειρὸς 1634.

Ἐν τῇ ἐπιστολῇ ταύτῃ καὶ τάδε· διὰ τὴν κάθαρσιν τῶν βιβλίων καὶ διόρθωσιν δὲ μακαριώτατος εἰ βούλεται προστάξαι τινὶ Λαινῷ εἰδόντι ἐλληνιστῇ, καὶ οὐ Γραικοὺς μόνους εἰ καὶ εἰσὶ καθολικοί· ἐγὼ οὐκ εἰδον ἀληθεῖς τροφίμους καὶ μαχητὰς περὶ τῆς ἀγίας Ρωμαικῆς ἐκκλησίας, εἰ μὴ ἐν Ρώμῃ τὸν Καρυόφυλλον καὶ ἐν Κωνσταντινούπολει τὸν Φραγκίσκον Κόκκινον, μαθητὴν τοῦ Καρυοφύλλου· οἱ δὲ, εἰ καὶ εἰσὶ καθολικοί δμως πάντοτε θέλοντον ἀπολογεῖσθαι ὑπὲρ τοῦ γένους αὐτῶν· καὶ γάρ ἐγὼ οὐδὲ ἄλλο τι ἐξῆλθον τῆς Ρώμης, εἰ μὴ διὰ τὴν διχόνοιαν ταύτην· θελόντων τινῶν λέγεσθαι (ἐν τῇ ψαλμῷ ἐν τῷ γυμνασίῳ) μετ' ἐμοῦ, καὶ βεβαιοῦν τὰ ἀβέβαια...

22 (φ. 43^a). Μελετίου ἐπισκόπου τῆς ἐν Μακεδονίᾳ Γαλατίτιζης «Τῷ ἐκλαμπροτάτῳ καὶ πανιερωτάτῳ χυρίῳ χυρίῳ

καρδειναλίω τῷ Βαρθερίῳ προσχυνητῶς καὶ εὐλαβῆς γράφω καὶ κομίζω».

Ἐγει δὲ δὴ ὅλῃ ἡ ἐπιστολὴ αὕτη ὡδε·

Ἡ ἡμὴ ἐπαρχία ἐκλαμπρότατε καρδινάλιε, ἐπαιδὴ καὶ ποθεῖ; τοῦτο μάθειν, ὑπέργειο ἔξωθεν τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης, μήλια δεκαπέντε, πρὸς τὸ Ἀγιον ὄρος· ἡ δὲ χώρα ὅπου ἴστιν ἡ ἐπισκοπὴ ὑπέργειο ὥραια εἰς πλάγιον τῶν ὄρέων· διαρρήτος συγνοῖς ὑδάτων νάμασι κήπους τ' ἔχουσα περισσοὺς καὶ ὄπωρας ποικίλας· δνομα δὲ ἴστιν Γαλάτητα· περιέχει δὲ αὕτη καὶ χωρία μερικὰ ἔως δεκαέννια ἀλλ' ὀλιγάνθρωπα καὶ ἀπόλησμένα ὑπὸ τῶν ἀσεβῶν, διὰ τὸ δύσφορον τῆς τυραννίδος· οἱ δὲ ὄπ' ἔμετοι διατελοῦσι εἰκοσι, δέκα μὲν ἐν τῇ Γαλάτητα, οἱ δὲ ἄλλοι ἐν τοῖς χωρίοις· μοναστήριον δὲ ἴστιν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ, ἡ Ἀγία Ἀναστασία, πλούσιον κατὰ πολλὰ, ἔχον μοναχούς πεντακοσίους καὶ ἐπέκεινα ἐνδοθεῖν καὶ ἔξωθεν· διότι ἔχει κτήματα πολλὰ, ἀγροὺς, ἀμπελῶνας, καὶ ἑτέρας μονὰς μικρὰς εἰς ἀποδωχὴν τῶν μοναχῶν· ζεύγη βοβαλικὰ καὶ βοδικὰ διακόσια πεντήκοντα καὶ ἐπέκεινα· Ιππους· τε οραιοτάτους καὶ ἡμιόνους προβάτων τε καὶ ἵρηφίων χιλιάδας τίσσαρας καὶ ἐπέκεινα· ἐνδοθεῖν δὲ τὸ μοναστήριον πάνυ καλῶς κατεσκευασμένον· ὁ ναὸς ἐνδοθεῖν εὐτρεπισμένος ὥραιώτατα· ἔχων διάφορον κόσμον ἐκκλησιαστικὸν, βιβλία παλαιὰ τῶν ἀγίων Πατέρων, λείψανα ἀγίων διαφόρων, τοῦ μεγάλου Βασιλείου, τοῦ ἀγίου Χρυσοστόμου, καὶ ἄλλων· τὴν κάραν τῆς ἀγίας Ἀναστασίας· ἡ ἀκολουθεία τῶν ιερίων ἀκατάπαυστος, ποιούντων (ἴκ τοῦ ποιούντων) ὅλου τοῦ ἴνικυτοῦ ἀγρυπνίας παννυχίους ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ εἰς τὰς δεσποτικὰς ἰσοτάς καὶ θεομητερικὰς καὶ ἄλλων ἰσοταξιμίνων ἀγίων· ἡ τροφὴ αὐτῶν μέτριος, Σαββάτῳ δὲ καὶ Κυριακῇ ἴστιδοι τυρὸν καὶ ὄδε, πίνωσιν δὲ καὶ οἶνον κατὰ τὰς ἡμέρας· χρεοφαγίας παντελῶς ἀπέχουσι· χακοπαθοῦσι δὲ πλείστα ὑπὸ τῶν ἀσεβῶν ἀενάως, διότι¹ ἡ αὐτῶν μονὴ ἐμπροσθεῖν αὐτῶν ὑπέργειον· καὶ ταῦτα μὲν ίσθι περὶ τῆς ἐπαρχίας μου τῆς Γαλάτητας.

Μελίτιος ἐπίσκοπος τῆς Γαλάτητας μικρὸς δούλος τῆς ἐκλαμπρότητός σου.

¹ Ἐκτεινει τὸν διαγεγραμμένον.

Είναι γεγραμμένη τὸν δέκατον ἔβδομον αἰῶνα, ἀλλὰ δὲν φέρει χρονολογίαν. "Οπισθεν δ' ἀναγινώσκεται γῇ ἐξῆς διεύθυνσις" « τῷ ἐκλαυπροτάτῳ καὶ πάνιερωτάτῳ κυρίῳ καρδιναλίῳ Βαρβερίνῳ ».

23 (φ. 45^a). Φερδινάνδος Ρίτζιος Φραγκίσκῳ τῷ Βαρβερίνῳ.

"Ἀνευ χρονολογίας. Ἀρχ. Φερδινάνδος δ Ρίτζιος Ιερεὺς τῆς ἑξοχότητος τῆς ύμετέρας.

24 (φ. 47^a). Καρδιναλίῳ Φραγκίσκῳ Βαρβερίνῳ « ὁ ταπεινότατος δοῦλος σωτὴρ Τρυγόνας τοῦ οὐρανοφάντορος καὶ μεγάλου Βασιλείου μοναχός ». "Οπισθεν" « Τῷ ἑξοχωτάτῳ καὶ αἰδεσιμωτάτῳ καρδινάλει Φραγκίσκῳ τῷ Βαρβερίνῳ διὰ τοῦ μοναστηρίου καὶ μοναχῶν τῆς Κρυπτοφέρρας ». "Αρχ. Οὗτοι πᾶσιν ἀφιθόνου τῆς ὥφελείας σου.

'Εγράφη τὸν δέκατον ἔβδομον αἰῶνα, ἀλλὰ δὲν φέρει χρονολογίαν.

25 (φ. 49^a). Φραγκίσκῳ τῷ Βαρβερίνῳ « Θεοδώσιος δὲν τῇ μοναχικῇ τάξει τοῦ μεγάλου πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου ἐλάχιστος μοναχός... » "Αρχ. Ταύτη τῇ ἴερᾳ καὶ περιωνύμῳ πόλει τῆς Ρώμης πολὺν ἥδη χρόνων ἐνδιαιρέβων δεινῇ νόσῳ τῆς πενίας πιέζομαι.

26 (φ. 51^a). Φραγκίσκῳ Βαρβερίνῳ « Ταπεινὸς τῆς σῆς ἑξοχότητος οἰκέτης Γεώργιος Πιέρρος δ Χίος σὺν πᾶσι τοῖς ἐν τῷ ἐλληνικῷ φροντιστηρίῳ » "Αρχ. Τῆς σῆς αἰδεσιμότητος ταπεινός τε καὶ θεραπευτικὸς οἰκέτης.

'Ικετικὴ ὑπὲρ τοῦ ἐλληνικοῦ ἐν Ρώμῃ φροντιστηρίου (College greco) ἀνευ χρονολογίας.

27. (φ. 53^a). 'Αγράμματος ἀναφορὰ τῷ καρδιναλίῳ Βαρβερίνῳ. "Αρχ. Έκλαυπρότατε καὶ πιμώτατε αὐθέντη ἐγὼ δ Νομιφόρος Εἰροβαγῆς. Μνημονεύεται ἐν τῇ ἐπιστολῇ ταύτῃ ως μεταβαίνων εἰς Ρώμην δ φράρ πάτρι Φιζέτζο τελιαπόσιαπτεσάν Βενέρτο Ανάπολη . . . 'Ακόμι παρακαλούμεν την ἐκλαυπροταταν σου· τα μας ἐστελις καμπδοσον μάλαμαν καὶ

καμπόσαις βαφαῖς διὰ τὴν αρχίσαμεν τόρα να ζουγραφήσωμεν
το μονδοτίριν καὶ θελή σε ζωγραφήσωμεν καὶ μέσα καὶ δσαν
το ακοῦσσον καὶ οἱ αὐθεντιαδες μας θελοι ευχαριστίσουν την
αὐθεντήσαν σου ἵνα Κάτωθι· μηδὲκέρδω εισ τας ζ καὶ δον
πισεφορο.., καὶ τινας σλαβικὰ σημειώματα.

Πλέιστα φύλλα τοῦ κώδικος ἐν μέσῳ ἄγραφα, διότι εἶνε
τὰ ὅπισθεν λευκά φύλλα τῶν ἐπιστολῶν, ὃν ἑκάστη κατα-
λαμβάνει συνήθως μίαν μόνην σελίδα.